

GYMNÁZIUM, VLAŠIM, TYLOVA, 271

Autor	Mgr. Jiří Kaprálek
Číslo materiálu	6_1_F_16
Datum vytvoření	16.3.2013
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Ročník	Seminář 3.roč., seminář 4 . roč.
Anotace	Pracovní list vhodný k opakování základních vztahů, jejich procvičení jednodušším testem a náročnějšími úlohami. Může být používán i k ověřování znalostí.
Klíčová slova	Lom, index lomu, totální odraz
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda - FYZIKA
Očekávaný výstup	Žáci si zopakují základní vztahy, s jejichž pomocí řeší test a naučí se řešit i složitější úlohy. Test a úlohy mohou posloužit i jako příprava k přijímacím zkouškám na vysoké školy technického a přírodovědného zaměření.
Zdroje a citace	Bartuška, K. Sbíрка řešených úloh z fyziky pro střední školy IV. 1.vyd. Praha: Prometheus, 1997 Hanzelík, F. Zbierka riešených úloh z fyziky. 1.vyd. Bratislava: Alfa, 1989 Salach, S. 500 testových úloh z fyziky. 1. vyd. Praha: SPN, 1993

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Opakování základních vztahů – odraz a lom světla

Index lomu

$$n = \frac{c}{v}$$

Snellův zákon

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{n_2}{n_1}$$

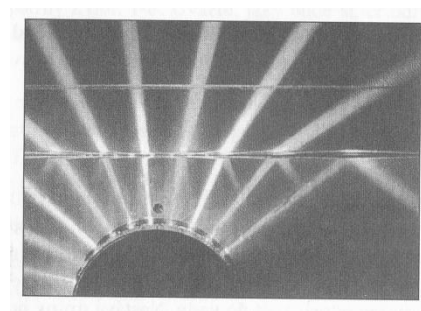

Snellius Willebrord

www.techmania.cz/edutorium

Úplný odraz světla

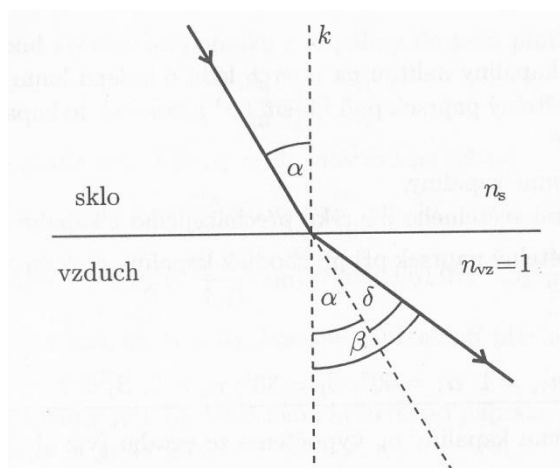
$$\sin \alpha_m = \frac{1}{n}$$

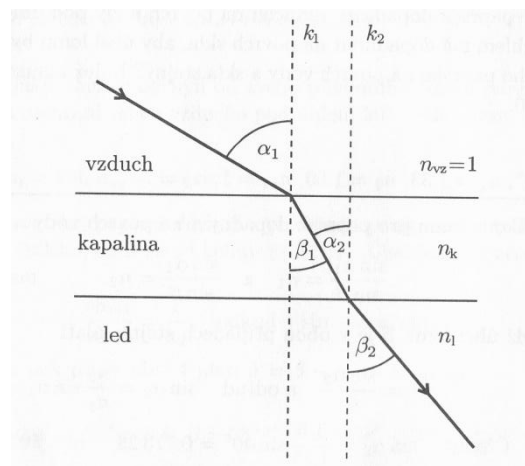
2. Test – viz. příloha

3. Úlohy

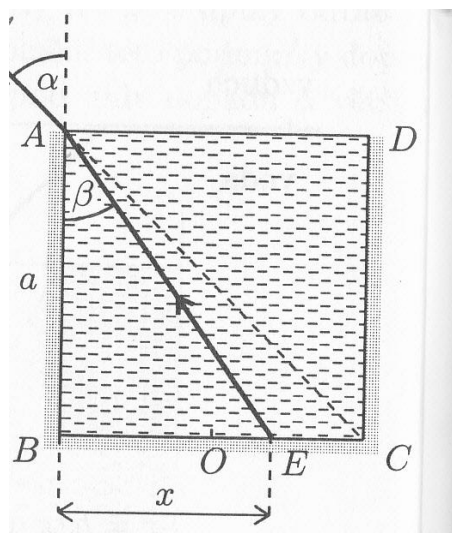
1. Určete, o jaký úhel se odchýlí od svého původního směru paprsek, který dopadá na rozhraní skla a vzduchu pod úhlem 30° . Index lomu skla je 1,6.

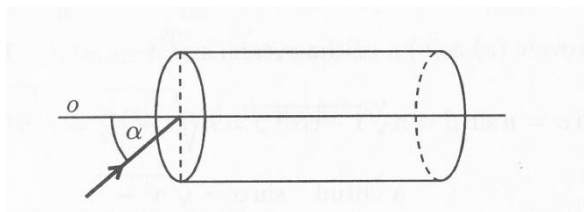
- Vypočítejte mezný úhel pro sklo, jehož index lomu je 1,51.
- Na vrstvu kapaliny nalitou na povrch ledu o indexu lomu 1,31 dopadá ze vzduchu světelný paprsek pod úhlem 60° a láme se do kapaliny pod úhlem 30° . Určete index lomu kapaliny a úhel lomu paprsku při přechodu z kapaliny do ledu.

- Nádoba s neprůhlednými stěnami má tvar krychle o straně 40 cm. Oko pozorovatele nevidí dno nádoby, je zastíněno stěnou AB, vidí však celou protější stěnu CD. Uvidí pozorovatel bod O ve středu dna nádoby, jestliže ji naplníme po okraj a) vodou, b) sirouhlíkem? Index lomu vody je 1,33, sirouhlíku 1,63. Pokuste se nalézt více řešení (alespoň 3)

5. Vláknový světlovod je vyroben z průhledné látky o indexu lomu 1,28. Do středu kruhové čelní stěny dopadá světelný paprsek pod úhlem α . Určete maximální hodnotu úhlu α , při kterém se bude světlo šířit uvnitř vlnovodu a nepronikne do okolního vzduchu.

4. Výsledky

Test: viz. příloha

Úlohy: 1) $\delta = 23^\circ$

2) $\alpha_m = 41^\circ 28'$

3) $n = 1,73$ $\beta = 41^\circ 23'$

4) a) neuvidí   b) uvidí

5) $\alpha = 53^\circ$

